

شناسه	مقررات-رویه های اجرایی	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۴/۰۶/۱۲
عنوان موضوع	بررسی و تبادل نظر پیرامون منشور ملی شکوفایی تولید: اقدامات راهبردی - بسته جامع سیاستی و عملیاتی در حمایت تولید ملی (گام مشترک دولت و بخش خصوصی برای شکوفایی تولید با ابتکار استان سمنان) - آزادی عمل برای بنگاه‌های پیشران		
مرجع طرح موضوع	دبیرخانه شورای اتاق بازرگانی استان سمنان		
شرح موضوع	منشور ملی شکوفایی تولید برگرفته از مواد قانونی برنامه‌های توسعه‌ای کشور است و هدف آن ایجاد تحول در فضای کسب‌وکار، افزایش بهره‌وری و اصلاح محیط اقتصادی کشور می‌باشد. این منشور با توجه به فشارهای ناشی از تحریم، ضعف قوانین و ساختار اجرایی، و چالش‌های تأمین مالی شکل گرفته است و تلاش دارد با مدل‌های اجرایی و قابل اندازه‌گیری، بهبود ملموسی در تولید و صادرات ایجاد کند. این منشور بر ضرورت اصلاح هم‌زمان قوانین، نظام بانکی، گمرک و بهره‌وری تأکید دارد. بدون ایجاد ساختار اجرایی شفاف و انگیزه‌بخش، اهداف این منشور در حد شعار باقی می‌ماند. همکاری فعال دولت و بخش خصوصی، به‌کارگیری ابزارهای نوین مالی و تجاری، و تمرکز بر بخش‌های کلیدی تولید، مسیر اصلی برای موفقیت این منشور است. <u>سند اقدام - آزادی عمل برای بنگاه‌های پیشران</u> ۱- متن قانون و احکام مورد نظر • ماده ۲ قانون برنامه هفتم توسعه- دستیابی به رشد اقتصادی ۸ درصدی با سهم ۳۵ درصدی بهره‌وری؛ لازمه این هدف، توانمندسازی بنگاه‌های بزرگ و پیشرو است. • ماده ۴- تکلیف دولت به بهبود محیط کسب‌وکار و کاهش موانع غیرضرور. • ماده ۴۷- حمایت از صنایع و زنجیره‌های پیشران تولیدی. • ماده ۶۴- الزام دستگاه‌های اجرایی به تحول دیجیتال و کاهش بروکراسی. این مواد پشتوانه قانونی طراحی «منشور بنگاه‌های پیشران» هستند. «منشور بنگاه‌های پیشران: چارچوب ویژه‌ای که آزادی عمل مقرراتی را به بنگاه‌های بزرگ و پیشرو اعطا می‌کند، مشروط بر تحقق شاخص‌های کلیدی عملکرد مانند بهره‌وری، اشتغال و صادرات.» ۲- بیان مسئله • بنگاه‌های بزرگ و خوش سابقه (دارای صادرات، اشتغال گسترده و پرداخت مالیات) همانند بنگاه‌های کوچک درگیر بروکراسی و مقررات زائد هستند. • این موضوع باعث کاهش سرعت سرمایه‌گذاری، افت بهره‌وری و تضعیف جایگاه صادراتی کشور شده است.		

- در بسیاری از کشورها (مانند ترکیه و مالزی)، چارچوب‌های ویژه‌ای برای بنگاه‌های پیشران طراحی شده تا بتوانند با آزادی عمل بیشتر، نقش موتور محرک اقتصاد را ایفا کنند.
- نتیجه- کاهش انگیزه سرمایه‌گذاری، افت بهره‌وری و عقب‌ماندن از رقبا در بازارهای جهانی.

۳- پیشنهاد قابل ارائه

ضرورت و اهمیت

- بنگاه‌های پیشران به مثابه «لوکوموتیو اقتصاد ملی» عمل می‌کنند؛ پایداری و موفقیت آن‌ها ضامن رشد اشتغال و صادرات است.
- اعطای آزادی عمل مشروط به این بنگاه‌ها، موجب افزایش بهره‌وری، ارتقای کیفیت و تقویت جایگاه صادراتی ایران خواهد شد.
- تجربه جهانی نشان داده که مدل «منشور بنگاه‌های پیشران» ("Charter for Leading Firms") ابزاری مؤثر برای توانمندسازی اقتصاد ملی است.

اقدام پیشنهادی

- تدوین و اجرای «منشور بنگاه‌های پیشران» شامل
- اعتبارسنجی ملی بنگاه‌های پیشران بر اساس شاخص‌هایی همچون حجم صادرات، میزان اشتغال، پرداخت مالیات و شاخص‌های بهره‌وری.
- اعطای آزادی عمل مقرراتی به این بنگاه‌ها (تعلیق بخشی از مجوزها و فرآیندهای وقت‌گیر).
- مشروط‌سازی آزادی عمل به تحقق شاخص‌های کلیدی عملکرد در حوزه‌های بهره‌وری، اشتغال، صادرات و کیفیت.
- نظارت مستقل و دوره‌ای از سوی اتاق ایران و حسابرسی مستقل و دوره‌ای برای اطمینان از رعایت تعهدات.

۴- متن مصوبه پیشنهادی

«شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان سمنان پیشنهاد می‌نماید به استناد مواد (۲)، (۴)، (۴۷) و (۶۴) قانون برنامه هفتم توسعه، دولت ظرف ۶۰ روز «منشور بنگاه‌های پیشران» را تدوین، تصویب و به اجرا گذارد.

مطابق این منشور، بنگاه‌های دارای اعتبار صادراتی، اشتغال گسترده و سوابق مالیاتی معتبر، از آزادی عمل مقرراتی برخوردار خواهند شد، مشروط به تحقق شاخص‌های کلیدی عملکرد در زمینه بهره‌وری، اشتغال، کیفیت و صادرات. نظارت بر اجرای این منشور و انتشار گزارش‌های دوره‌ای بر عهده اتاق بازرگانی ایران خواهد بود. ۵- مسؤول اجرا • وزارت امور اقتصادی و دارایی (مسؤول اصلی) • وزارت صنعت، معدن و تجارت (انتخاب و اعتبارسنجی بنگاه‌های پیشران) • سازمان اداری و استخدامی (اصلاح فرآیندها و مقررات) • اتاق بازرگانی ایران (ناظر و گزارش‌دهنده به شورای ملی گفت‌وگو) ۶- منابع مورد نیاز • مالی- نیاز به منابع مالی خاص ندارد؛ بیشتر متکی بر اصلاح مقررات و بازآرایی رویه‌هاست. • فنی- سامانه اعتبارسنجی و پایش شاخص‌های کلیدی عملکرد بنگاه‌ها. • حقوقی- تصویب دستورالعمل منشور و اختیار تعلیق یا اصلاح موقت برخی مقررات. ۷- ریسک‌ها و راهکارها • ریسک- ایجاد رانت برای گروه‌های خاص. • راهکار- تدوین معیارهای شفاف انتخاب و انتشار عمومی فهرست بنگاه‌های مشمول. • ریسک- عدم تحقق شاخص‌های عملکرد توسط بنگاه‌ها. • راهکار- بازپس‌گیری امتیازات و لغو آزادی عمل در صورت عدم تحقق تعهدات. • ریسک- مقاومت دستگاه‌های اجرایی در اعطای اختیارات ویژه. • راهکار- الزام قانونی همراه با نظارت شورای ملی گفت‌وگو و گزارش‌گیری دوره‌ای. ۸- پیوست قانونی (ارجاع) • ماده ۲- بهره‌وری و رشد اقتصادی. • ماده ۴- بهبود محیط کسب‌وکار. • ماده ۴۷- حمایت از صنایع پیشران. • ماده ۶۴- تحول دیجیتال و کاهش بوروکراسی.	
مشکلات و ایرادات هر سند در شرح موضوع ذکر شده است.	ایرادات و مشکلات مطروحه

جمع‌بندی جلسه کارگروه تخصصی (کارشناسی)	براساس صورتجلسه پیوست
پیشنهادهای	به استناد مواد (۲)، (۴)، (۴۷) و (۶۴) قانون برنامه هفتم توسعه، دولت ظرف ۶۰ روز «منشور بنگاه‌های پیشران» را تدوین، تصویب و به اجرا گذارد. مطابق این منشور، بنگاه‌های دارای اعتبار صادراتی، اشتغال گسترده و سوابق مالیاتی معتبر، از آزادی عمل مقرراتی برخوردار خواهند شد، مشروط به تحقق شاخص‌های کلیدی عملکرد در زمینه بهره‌وری، اشتغال، کیفیت و صادرات. نظارت بر اجرای این منشور و انتشار گزارش‌های دوره‌ای بر عهده اتاق بازرگانی ایران خواهد بود.
فهرست مستندات و مدارک پشتیبانه	قانون برنامه هفتم توسعه (مواد قانونی در پیشنهادات ذکر شده است).